

**UCHWAŁA NR XLII/288/2022
RADY MIEJSKIEJ W MŁYNARACH Z DNIA 03.03.2022 R.**

z dnia 3 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Miejska w Młynarach uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok – stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Młynary.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na 2022 rok**

I WPROWADZENIE.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest kierowany do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Młynary, w tym ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia. Główne założenia programu zakładają zmniejszenie szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych oraz ochronę rodzin dotkniętych tymi problemami. Program również ma służyć przygotowaniu dzieci i młodzieży do trzeźwego i zdrowego trybu życia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok oparty jest na lokalnej diagnozie problemów alkoholowych. Szczególną uwagę zwraca się na problemy dotyczące nadużywania alkoholu i przemocy domowej.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest tworzenie wspólnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, kierując się wytycznymi zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i używania środków psychoaktywnych wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, zażywania środków psychoaktywnych, poprzez działalność wychowawczą, informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu i używek, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom spożywania środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok. Koordynowana jest przez Burmistrza Miasta i Gminy Młynary.

Wyznacznikami na poziomie gminy do prowadzenia działań związanych z realizacją Programu jest Uchwała Nr XXI/134/2016 Rady Miejskiej w Młynarach z dnia 29 lipca 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Młynary opracowanej na lata 2016-2025.

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd gminny jest zobowiązany do: prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te w szczególności obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży art. 13 1 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez pomoc w organizowaniu i finansowaniu centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Zgodnie z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminy zobowiązany jest do przeciwdziałania narkomanii. Zadania te obejmują w szczególności:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniami,
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadań, o których powyżej mowa prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok uchwalonego przez Radę Miejską w Młynarach.

Przedstawiony poniżej Program został opracowany przez Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ze szkołami i Posterunkiem Policji w Młynarach.

I. Diagnoza sytuacji w Gminie na grudzień 2021 rok

Miasto i Gminę Młynary zamieszkuje 4 326 osób (wg stanu na dzień 31.12.2021 r.). Ogółem stanowi to 1176 gospodarstw domowych, w tym 805 dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia. Do szkół podstawowych uczęszcza 299 uczniów, w tym 228 uczniów do Szkoły Podstawowej w Młynarach i 71 uczniów do Szkoły Podstawowej w Błudowie.

W 2021 roku na terenie Miasta i Gminy Młynary przeprowadzono diagnozę profilaktyczną celem ukazania skali różnych problemów społecznych występujących na terenie gminy. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii: - rozpoznania problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców,

- wskazania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu występujących problemów,
- ukazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Zakres prac badawczych odnosił się do: alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, problemu przemocy w rodzinie, problemu przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców Gminy, uczniów szkół podstawowych, sprzedawców napojów alkoholowych. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie. Badania zostały przeprowadzone w kwietniu 2021 roku i wzięło w nich udział łącznie 159 osób. W jej skład wchodziło: dorośli mieszkańcy- 75 osób, uczniowie- 75 osób, sprzedawcy napojów alkoholowych- 9 osób. Przeprowadzona diagnoza oraz analiza umożliwiła: rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców Gminy, ich opinii i postaw względem uzależnień oraz przemocy, zapoznanie się z problemami uczniów, poznanie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami, poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz nietrzeźwym.

Uzyskane w procesie badawczym odpowiedzi uczniów ze szkół podstawowych pokazują, że po alkohol kiedykolwiek w życiu sięgnął średnio co 5 uczeń biorący udział w badaniu, tj. 20%. Spośród uczniów, którzy pili alkohol 11% z nich spożywało go jednokrotnie, 5% kilka razy, natomiast 4% wielokrotnie. Z przeprowadzonego badania wyłania się obraz wczesnej inicjacji alkoholowej. 57% ankietowanych przyznało, że sięgnęło po alkohol w wieku 11-13 lat, 36% badanych wskazało na 14-16 lat, natomiast 7% miało wówczas mniej niż 10 lat. Najpopularniejszym rodzajem spożywanego alkoholu okazało się piwo i szampan- u 60% badanych. Na drugim miejscu znalazło się wino- spożywał je co 3 ankietowany. Większość młodych mieszkańców Gminy miało kontakt z alkoholem, ponieważ zostało nim poczęstowanych przez inne osoby (60%) albo dostało go do spróbowania od rodziców (20%). Analizując odpowiedzi uczniów można stwierdzić, że alkohol jest łatwo dostępny dla respondentów- co 3 uczeń przyznał, że nie miałby problemu w zdobyciu alkoholu w swojej miejscowości (40%). 30% ankietowanych uznaje alkohol za mało szkodliwy, nieszkodliwy lub przyznaje, że nie ma na ten temat wiedzy. Jednocześnie z uzyskanych danych widzimy, że

alkohol jest przez uczniów postrzegany jako mniej szkodliwy niż dopalacze i narkotyki a bardziej niż papierosy tradycyjne i e-papierosy.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- podjęcie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży poprzez przeprowadzenie programu rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) – „*Fantastyczne możliwości*”. Głównym celem programu jest opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz ograniczanie problemów związanych z piciem alkoholu przez dorastających poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących,
- organizowanie zajęć profilaktycznych trwających od 10 do 30 godzin w roku szkolnym. Jak wynika z przeprowadzonych badań, wielogodzinnym działaniom profilaktycznym towarzyszy wzrost pozytywnych zachowań uczniów,
- przeprowadzenie działań o możliwie najszerszym spektrum, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Skuteczne mogą okazać się np. tematyczne godziny wychowawcze, w czasie których opiekunowie będą podejmować działania profilaktyczne: warsztaty edukacyjne, wykorzystanie źródeł multimedialnych, spotkania z ekspertami np. osobami pracującymi z osobami uzależnionymi lub zajęcia wspierające uczniów w rozwijaniu konstruktywnych form radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- zastosowanie w działaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży strategii informacyjnej, w celu poszerzenia ich wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji picia alkoholu oraz umożliwienia młodym ludziom, podejmowania racjonalnych wyborów, popartych znajomością zagadnień związanych z używaniem napojów wysokoprocentowych,
- rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców,
- podnoszenie kompetencji nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach celem zwiększenia efektywności działań. Należy dążyć do powiązania działań skierowanych ku dzieciom i młodzieży z działaniami skierowanymi do ich dorosłego otoczenia - nie tylko rodziców, ale także nauczycieli,
- wyposażenie nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów w profesjonalną wiedzę na temat strategii i metod działań profilaktycznych,
- prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, stanowi to bowiem czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez młodych ludzi.
- przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, podczas których przekazana im będzie wiedza na temat problemu picia alkoholu, skutków wczesnej inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz możliwości jej zapobiegania. Ryzykowne może być przyzwolenie rodziców na spożywanie przez ich dzieci alkoholu, nawet jeśli wydaje im się, że to kontrolują. Rodzice powinni zostać również przeszkoleni w zakresie reagowania w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko. Warto skorzystać z darmowego przewodnika *Jak rozmawiać z dzieckiem o alkoholu?* dostępnego na stronie trzymajpion.pl. Istotne jest dotarcie do jak największej liczby rodziców oraz realizacja działań profilaktycznych we współpracy z rodzicami na co zwraca uwagę Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w swoich rekomendacjach za 2021 rok.

Analiza wyników przeprowadzonego pod kątem środków psychoaktywnych badania pokazuje, że inicjacja narkotykowa miała miejsce u 2% uczniów mających kontakt z narkotykami, dopalaczami lub innymi środkami psychoaktywnymi, gdy mieli 10-13 lat. Najczęściej uczniowie sięgają po marihuanę, haszysz oraz leki. Ankietowani brali substancje wspólnie z grupą przyjaciół lub zakupili je od kolegi. 8% młodych mieszkańców gminy uważa dopalacze za łatwo dostępne, a 13% ma takie zdane na temat narkotyków. W opinii uczniów narkotyki są tak samo szkodliwe dla zdrowia jak dopalacze (po 92%).

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- prowadzenie działań profilaktycznych w szkole, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Pomóc w tym mogą ulotki, broszury czy plakaty, zawierające informacje na ten temat,
- podjęcie obserwacji, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne. W tym celu pomocne będzie poszerzenie wiedzy pracowników szkoły na temat wykrywania objawów stosowania substancji odurzających,
- zapewnienie współpracy różnych instytucji i ośrodków zajmujących się profilaktyką i leczeniem uzależnień w społeczności lokalnej. Skuteczna interwencja wobec nastolatków już sięgających po środki psychoaktywne wymaga pozyskania ich zaufania, zapewnienia możliwie jak największej dyskrecji, kompetencji i szybkości działania,
- przeprowadzanie programów rozwijania umiejętności psychospołecznych ucznia realizowane przez cykl kilku lub kilkunastu zajęć, wsparte przez zajęcia uzupełniające w późniejszych latach edukacji oraz oparte na interaktywnej metodyce kształcenia. Nieskuteczne będą obrazy, statystyki i historie w celu wzbudzenia lęku przed konsekwencjami używania substancji oraz tradycyjne metody edukacji np. wykład/pogadanka,
- organizowanie szkoleń nauczycieli na realizatorów programów profilaktycznych - wtedy w większym stopniu przyczyniają się do rozwijania pozytywnych zachowań, niż prowadzący spoza szkoły. Szkoły, w których część kadry pedagogicznej przeszła szkolenia dla realizatorów łatwiej radzą sobie w pracy wychowawczej i profilaktycznej, mają też mniej trudności przy konstruowaniu programu wychowawczego,
- przeprowadzenie szkoleń/warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczenia tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych.

Analizując uzyskane dane w obszarze alkoholizmu wśród dorosłych mieszkańców widzimy, że spożywanie alkoholu zadeklarowała zdecydowana większość dorosłych mieszkańców gminy Młynary, tj. 77%. Wśród nich, średnio co trzecia osoba sięga po niego w sposób okazjonalny, czyli kilka razy w roku (37%). Z częstotliwością wskazującą na picie ryzykowne, czy też szkodliwe (kilka razy w tygodniu lub codziennie) po alkohol sięga 10% mieszkańców Gminy, w tym 1%, stanowią osoby pijące go codziennie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że część mieszkańców Gminy wykonywała swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Do takiego zachowania przyznało się 9% respondentów (spośród tych, którzy spożywają alkohol, tj. 58 osób), przy czym żadnemu z ankietowanych nie zdarza się to często. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że do kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu przyznało się 10% respondentów (spośród ankietowanych spożywających alkohol, tj.

58 osób). Niepokojące jest również to, że co drugi ankietowany był świadkiem sytuacji prowadzenia pojazdu przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu (57%), co może wskazywać na występowanie na terenie Gminy problemów w tym zakresie. Podczas realizacji działań profilaktycznych warto poszerzyć wiedzę mieszkańców odnośnie tematyki FAS. Badania wykazały bowiem, że 4% respondentów nie ma świadomości na temat szkodliwości picia alkoholu w ciąży na rozwój dziecka, a kolejne 1% sądzi, że nie ma to żadnego wpływu. Warto zwrócić uwagę na to, że świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie swojej miejscowości w ciągu ostatnich 12 miesięcy był średnio co piąty respondent, tj. 21%. Wyniki uzyskane w badaniu dorosłych mieszkańców pod kątem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu dla zdrowia wskazują na to, że część respondentów nie ma na ten temat wiedzy – 17% badanych uznało, że jest on w małym stopniu szkodliwy, a 1% uznało go za nieszkodliwy. Biorąc pod uwagę powyższe wyniki badań możemy stwierdzić, że problem spożywania alkoholu wśród mieszkańców Gminy Młynary nie występuje w znacznym natężeniu – spożywanie alkoholu zadeklarowało większość respondentów, natomiast znaczna część spośród nich, sięga po niego okazjonalnie. Badanie wykazało występujący na terenie Gminy problem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Niepokojący jest również odsetek osób będących świadkami sytuacji prowadzenia pojazdu przez osobę znajdującą się pod wpływem alkoholu, uważających alkohol za mało szkodliwy dla zdrowia, kierujących pojazdem oraz wykonujących swoje obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i bilbordy. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych, np. Ośrodku Pomocy Społecznej, Ośrodku Zdrowia, Posterunku Policji, parafii, Punkcie Konsultacyjnym, szkołach. Kampania powinna uwzględniać również informacje dla mieszkańców Gminy na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu (także jeśli chodzi o kogoś znajomego lub członka rodziny),
- wprowadzanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie. Ważnym aspektem jest przy tym finansowanie szkoleń dla personelu medycznego (lekarzy, pielęgniarek) w zakresie WRKI oraz zaopatrzenie personelu POZ w materiały do wykonywania badań przesiewowych, materiały dla pacjentów (broszury, ulotki), książki i materiały na temat problemów alkoholowych oraz listy teleadresowej do placówek leczenia uzależnienia,
- organizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym poprzez wdrażanie standardów udzielania pomocy, realizację działań konsultacyjno-wizyjnych dla osób pracujących z dziećmi,
- przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami,
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach (wśród starszych uczniów), poświęconych bezpieczeństwu na drogach, z uwzględnieniem właściwych zachowań

i postaw wobec uczestnictwa w ruchu drogowym pod wpływem napojów alkoholowych,

- implikacje prawne zawarte są w *Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* z dnia 26 października 1982 r., gdzie art. 17 ust.1 mówi: kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona mają obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawił się on w pracy w stanie po spożyciu alkoholu albo spożył alkohol w trakcie pracy. Okoliczności stanowiące podstawę decyzji powinny być podane pracownikowi do wiadomości. Ustawodawca określa również, kto przeprowadza kontrolę stanu trzeźwości, art. 17 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy: Na żądanie kierownika zakładu pracy, osoby przez niego upoważnionej, a także na żądanie pracownika, o którym mowa w ust. 1, badanie stanu trzeźwości pracownika przeprowadza uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego. Zabiegu pobrania krwi dokonuje fachowy pracownik służby zdrowia. Do badania stanu trzeźwości stosuje się przepisy, wydane na podstawie art. 47 ust. 2.
- podjęcie działań skierowanych zarówno do pracodawców jak i pracowników, których celem będzie przedstawienie konsekwencji prawnych podejmowania pracy w stanie nietrzeźwym oraz zagrożeń wynikających z takiej sytuacji,
- organizowanie szkoleń dla kadry kierowniczej w zakresie adekwatnego reagowania i interwencji wobec pracowników będących w miejscu pracy w stanie nietrzeźwym,
- przeprowadzenie kampanii informującej o skutkach picia w ciąży, zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego oraz uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu. Przydatne mogą być plakaty lub ulotki, które będą zawierać informację na ten temat, włączenie się w następującą kampanię edukacyjną i realizację jej założeń na szczeblu lokalnym: *Ciąża bez alkoholu* uświadamia szkodliwy i nieodwracalny wpływ alkoholu na prawidłowy rozwój dziecka w życiu płodowym. Realizowane w ramach projektu działania edukacyjne uwrażliwiają na zakres szkód związanych z piciem alkoholu przez kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią. Kampania dostarcza również rzetelnej wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych w okresie ciąży,
- dostarczanie wiedzy lekarzom, psychologom, pedagogom oraz wszystkim osobom, które zajmują się pomocą dzieciom z FASD oraz ich rodzinom, zwiększenie dostępności do pomocy dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) i Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) oraz ich rodzicom i opiekunom,
- współpraca z instytucjami w zakresie tworzenia systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) i Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) oraz ich rodzicom i opiekunom.
- realizowanie domowych wizyt u kobiet w ciąży lub u młodych matek z grupy ryzyka np. przez przeszkoloną pielęgniarkę lub pracownika socjalnego, których celem jest wspieranie i edukacja matek w zakresie potrzeb dziecka oraz pomoc i konsultacje w sprawach zdrowia, zatrudnienia, sytuacji mieszkaniowej i prawnej,

W zakresie problemów związanych z narkomanią z zebranych danych wynika, że do sięgnięcia po narkotyki, dopalacze lub inne środki psychoaktywne przyznało się 4% respondentów. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż problem nadmiernego zażywania

substancji psychoaktywnych dotyczy 3% dorosłych respondentów – zadeklarowali oni, iż codziennie sięgają po narkotyki. Wyniki badania ankietowego pokazały, iż respondenci sięgali najczęściej po marihuanę, amfetaminę, kokainę, LSD, mefedron i ekstazy. Na znajomość miejsc w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze wskazał stosunkowo wysoki odsetek respondentów, średnio co czwarty ankietowany. Przeważająca część spośród tych osób wskazała na znajomość konkretnej osoby oraz centrum miejscowości. Ważnym wnioskiem z badania jest fakt, że nie wszyscy mieszkańcy zdają sobie sprawę ze szkodliwości narkotyków i dopalaczy dla zdrowia – w opinii 2% badanych dopalacze są nieszkodliwe lub mało szkodliwe, a 6% respondentów posiada takie zdanie na temat narkotyków. Biorąc pod uwagę powyższe wyniki związane z zażywaniem narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Młynary można stwierdzić, że problem ten nie występuje w znacznym natężeniu, jednakże w przypadku większości respondentów, których dotyczy, wskazują na nadmierne używanie substancji. Niepokojące jest także to, że część mieszkańców nie dostrzega ich negatywnego wpływu na zdrowie oraz zna miejsca, w których można je zdobyć.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- realizacja działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym dotyczących konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych,
- rozpowszechnianie ulotek na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z nadużywaniem lub uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Ulotki powinny być pozostawione w miejscach publicznych takich jak: kościoły, szpitale, przychodnie.

Analizując dane zaprezentowane przez sprzedawców napojów alkoholowych widzimy, że tylko 11% sprzedawców dostrzega wzrost spożycia alkoholu przez mieszkańców Gminy. 11% sprzedawców stwierdza wielokrotne próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Odsetek sprzedawców deklarujących sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej wyniosła 0%. Odsetek sprzedawców stwierdzających, że na terenie Gminy zdarzają się sytuacje kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu wyniósł 78%. Na mogący się zaostrzać problem spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy Młynary wskazał 1 sprzedawca. Analizując odpowiedzi sprzedawców napojów alkoholowych widzimy, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie zdarzały się w ponad połowie punktów, w których realizowane było badanie ankietowe. 4 respondentów stwierdziło, iż takie sytuacje zdarzały się raz lub kilka razy, a 1 ankietowany przyznał, że miało to miejsce wiele razy. W kwestii osobistych doświadczeń sprzedawców, przeprowadzone badanie wykazało, że żaden sprzedawca nie dokonał sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Warto zwrócić uwagę na to, że żaden z ankietowanych nie pytał o dowód osobisty klienta, za każdym razem, gdy nie miał pewności, że jest on pełnoletni.

Większość sprzedawców biorących udział w badaniu stwierdziło, że zdarzały się sytuacje, w których osoby nietrzeźwe próbowały kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Do sprzedaży alkoholu osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie przyznały się 3 osoby. Z odpowiedzi respondentów wynika, że w jednym z dziewięciu punktów sprzedaży alkoholu nie znajduje się informacja o szkodliwości alkoholu, do której

zobowiązuje ustawa. Warto zwrócić uwagę na to, że nie wszyscy badani sprzedawcy brali udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu oraz że część respondentów nie posiada wiedzy na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych badanie nie wykazało występujących w znacznym natężeniu problemów sprzedaży alkoholu i papierosów osobom niepełnoletnim. Widoczny jest jednak problem braku wiedzy wśród części sprzedawców na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmocnienie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawcy z policją,
- przeprowadzenie szkolenia stacjonarnego wśród sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, przy szczególnym uwzględnieniu treści *Ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.
- zorganizowanie badania „Tajemniczy Klient” w celu uzyskania pewności czy sprzedawcy napojów wysokoprocentowych nie sprzedają alkoholu osobom niepełnoletnim. Polega ono na wizycie kontrolowanej w punkcie sprzedaży alkoholu oraz próbie zakupu alkoholu przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią. Specjalnie przeszkoleni audytorzy jako klienci przeprowadzają zgodnie z wcześniej ustalonym scenariuszem wizytę w wyznaczonym punkcie, a następnie, zaraz po zakończeniu, notują wynik w odpowiednio do tego przygotowanym kwestionariuszu. Po badaniu zaleca się przeprowadzenie szkolenia terenowego wśród sprzedawców dotyczącego konsekwencji prawnych, moralnych, społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Diagnozę sytuacji na terenie Miasta i Gminy Młynary opracowano również na podstawie informacji udostępnionych przez Posterunek Policji w Młynarach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach, Szkołę Podstawową im. Stefana Żeromskiego w Młynarach oraz Szkołę Podstawową w Błudowie.

Według danych uzyskanych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Młynarach pomocą społeczną w postaci zasiłku związanego z trudną sytuacją życiową wywołaną alkoholizmem zostało objętych 24 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego ilość ta nieznacznie spadła o 2 rodziny. Założono 17 Niebieskich Kart spowodowanych przemocą w rodzinie. W roku poprzednim założono ich 13.

Z informacji uzyskanych ze Szkół Podstawowych działających na terenie Miasta i Gminy Młynary przeprowadzono następujące działania mające na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie: na lekcjach wychowawczych realizowano Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny, opracowano Procedury Bezpieczeństwa, udostępniano gazetki na temat cyberprzemocy, obchodzono Międzynarodowy Dzień Białej Wstążki, Dzień Walki z AIDS, prowadzono działalność wolontaryjną skupioną na pomocy innym.

W Punkcie Konsultacyjnym udzielono 141 porad terapeutycznych. W stosunku do roku 2020 ilość ich znacząco wzrosła, prawie 1,7krotnie (86 porad). 123 porady były udzielone osobom uzależnionym a 18 porad osobom współzależnionym. Punkt Konsultacyjny był

otwarty w każdą środę z wyjątkiem dni przypadających w święta. W związku z trwającą pandemią i ogłaszanymi przez Rząd restrykcjami dostosowano również działanie punktu do wydawanych zaleceń. Ponadto do pracy Punktu Konsultacyjnego dostosowano zalecenia Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak i Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. W w/w wytycznych zalecano pracę hybrydową/ zdalną, aby minimalizować zagrożenie zarażeniem wirusem SARS COV2. W zdecydowanej większości udzielano porad terapeutycznych w kontakcie osobistym w porównaniu do kontaktu telefonicznego. Większość osób korzystających z porad to osoby, które kierowane były na spotkania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach. Motywowanie tych osób było utrudnione ze względu na zmienny sposób obecności i kontaktowania się. Niewielka część w/w osób odbyła 2, maksymalnie 4 spotkania. Osoby z którymi nawiązano kontakt na spotkaniu osobistym, kontynuowały terapię w kontakcie telefonicznym. Głównie obejmował osoby z odległych miejscowości, dla których trudnością jest dotarcie na spotkanie osobiste. Inną grupą osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego to osoby, które są już po terapii (2 osoby) lub z dłuższą abstynencją (4 osoby), które utrzymują systematyczny kontakt osobisty lub telefoniczny.

W 2021 roku na terenie Gminy Młynary funkcjonowało 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 1) zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwo – 15,
- 2) zawierających od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) –10,
- 3) zawierających powyżej 18 % alkoholu – 10.

Poniższa tabela nr 1 obrazuje strukturę spożycia alkoholu na terenie miasta i gminy Młynary. Posłuży do wykorzystania przedstawienia ilości wydanych środków pieniężnych na zakup poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w odniesieniu do 1 mieszkańca i 1 gospodarstwa domowego.

Tabela 1. Kwota wydana na zakup alkoholi. Wartość sprzedanego alkoholu wg oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców w latach 2018-2021

Lp.	Rodzaj alkoholu	2018 rok (zł)	2019 rok (zł)	2020 rok (zł)	2021 rok (zł)
1.03.2022	Piwo	2 217 831,00	2 560 086,00	2 700 516,95	3 783 282,86
	Wino	208 930,00	285 090,00	253 283,74	274 124,58
	Wódka	1 181 814,00	1 214 704,00	1 479 563,56	1 524 806,07
	Razem	3 608 576,00	4 059 880,00	4 433 364,25	5 582 213,51

Średni wydatek na 1 mieszkańca.

Na przestrzeni zaprezentowanych lat zauważamy znaczący wzrost spożycia napojów alkoholowych przez mieszkańców. W 2018 roku średni wydatek na 1 mieszkańca wynosił 810,00 zł. W roku 2019 średni wydatek na 1 mieszkańca wyniósł 921,40 zł, natomiast w 2020 roku wydatek ten wzrósł o 85,72 zł do kwoty 1 007,12 zł. W 2021 roku obserwujemy najwyższy poziom spożycia napojów alkoholowych, wyniósł on 1290,38 zł/ 1 mieszkańca. Największym

zainteresowaniem wśród konsumentów cieszą się napoje alkoholowe zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwo. W okresie od 2018 do 2021 roku ich spożycie wzrosło ponad 1,7krotnie. Drugim alkoholem, po który najczęściej sięgają konsumenci są napoje alkoholowe zawierające powyżej 18 % alkoholu – wódka. Na przestrzeni lat zauważamy systematyczny wzrost jej spożycia przez mieszkańców. W stosunku do 2021 roku jej spożycie wzrosło prawie 30%. Najmniejszy udział w strukturze spożycia napojów alkoholowych stanowią napoje zawierające od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - wino. W/w rodzaj alkoholu charakteryzuje się również tendencją wzrostową.

Średni wydatek na 1 gospodarstwo domowe.

W 2018 roku wydatek ten wyniósł 2 555,65 zł. W roku 2019 średni wydatek na 1 rodzinę wyniósł 3 434,75 zł, natomiast w 2020 roku wydatek ten wzrósł o 303,33 zł do kwoty 3 738,08 zł. Największy wzrost wydatków zaobserwowaliśmy w 2021 roku. Wyniósł on 4 746,78 zł/ rodzinę.

Kolejna tabela nr 2 prezentuje ilość popełnionych wykroczeń pod wpływem działania alkoholu na terenie miasta i gminy Młynary w latach 2018-2021.

Tabela 2. Ilość i rodzaj popełnionych wykroczeń pod wpływem działania alkoholu w latach 2018-2021 (szt.)

Rodzaj wykroczenia	2018 rok (szt.)	2019 rok (szt.)	2020 rok (szt.)	2021 rok (szt.)
Zatrzymanie prawo jazdy	7	4	6	16
Kolizje drogowe	43	5	26	3
Wypadki drogowe	2	0	3	0
Zatrzymanie nietrzeźwych kierowców	7	6	9	18
Odwiezenie do izby wytrzeźwień	20	12	19	12
Ukaranie mandatem za spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym	8	8	6	17
Ilość interwencji domowych	296	137	53	46
Ilość założonych Niebieskich Kart	20	20	11	24

Na podstawie danych udostępnionych przez Posterunek Policji w Młynarach możemy zapoznać się na przestrzeni 2018-2021 roku z rodzajem i ilością popełnionych wykroczeń.

Analizując ilość zatrzymanych praw jazdy obserwujemy w pierwszych latach badanego okresu tendencję spadkową a następnie tendencję wzrostową. W 2018 roku zatrzymano 7 praw jazdy, a w roku 2021 nastąpił ponad 2krotny wzrost do poziomu 17. Biorąc pod uwagę ilość

kolizji drogowych to w 2018 roku miało ich miejsce 45, w 2019 roku zauważamy gwałtowny spadek do poziomu 5. Z kolei w 2020 roku ponownie zaobserwowano znaczący wzrost do poziomu 26 a w kolejnym roku spadek do poziomu 3. Jeśli chodzi o wypadki drogowe to utrzymują się w badanym okresie na niskim poziomie. W latach 2019 i 2021 zostały odnotowane na 0 poziomie. Na przełomie lat w 2018 i 2019 roku ilość zatrzymanych nietrzeźwych kierowców plasowała się na podobnym poziomie, a następnie w 2020 roku nieznacznie wzrosła, by w 2021 roku osiągnąć wysoki ponad 2,5krotny przyrost w stosunku do 2018 roku. Analizując ilość odwiezień do izby wytrzeźwień zauważamy tendencję skokową. W 2018 i 2019 roku ukarano mandatem za spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym 8 osób, w 2020 roku zanotowano niewielki spadek. Natomiast w 2021 roku obserwujemy ich ponad 2krotny wzrost. W 2018 roku przeprowadzono 296 interwencji domowych. W 2019 roku ich ilość spadła ponad 2 krotnie do poziomu 137. W kolejnych 2 latach ich ilość w porównaniu do poprzednich okresów znacząco spadła i wyniosła odpowiednio 53 i 46 interwencji w 2020 i 2021 roku. W 2018 i 2019 roku założono po 20 Niebieskich Kart. W 2020 roku zauważamy znaczący spadek ich założenia. Natomiast w 2021 roku widzimy ich gwałtowny wzrost z poziomu 11 do 24.

Biorąc pod uwagę wykroczenia i przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu dużą liczbę rodzin dotkniętych alkoholizmem jesteśmy zobowiązani do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem działalności na rzecz dzieci i młodzieży.

I. Zadania problemowe dotyczące alkoholizmu i sposób ich realizacji

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem.

Sposób realizacji:

1. Współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówce odwykowej.
2. Dofinansowanie działań terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów.
3. Informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych.
4. Pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna).
5. Wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadów środowiskowych, danych z ośrodka pomocy społecznej, policji, podań rodziny.
6. Udział członków Miejsko-Gminnej Komisji w szkoleniach, konferencjach, seminariach.
7. Dofinansowanie szkoleń Miejsko-Gminnej Komisji z zakresu profilaktyki i rozwiązań problemów alkoholowych.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia dobrowolnego.
2. Kierowanie na badanie psychologiczne i psychiatryczne osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia alkoholu.
3. Organizowanie systemu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom osób uzależnionym od alkoholu.
4. Stała współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Szkołami, Przedstawicielami Służby Zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Posterunek Policji.

Zadanie 3.

Powadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. Szczególnie kładziony powinien być nacisk, aby nie kojarzyły się one z promocją alkoholu.
3. Organizowanie wycieczek zimowych oraz letnich w tym: obozy wycieczkowo – terapeutyczne, socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form „wspólnej zabawy” celem propagowania zdrowego stylu życia wśród nieletnich.
4. Wspieranie działań w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Dyrektorzy szkół na terenie gminy,

4. Dyrektor Ośrodka Kultury,
5. Urząd Miasta i Gminy w Młynarach.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Wspieranie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej.
2. Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Urząd Miasta i Gminy w Młynarach

Zadanie 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem:

1. Zakazu dostarczania do miejsc sprzedaży napojów alkoholowych bez oznaczeń producenta, rodzaju i ilości napojów jego mocy, a także rodzaju opakowań.
2. Zakazów:
 - a. Sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym,
 - b. Osobom do lat 18,
 - c. Sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.
3. Kontrola obiektów handlowych pod kontem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych w zakresie zawartym w art. 13 ust o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw.
5. Występowanie w zakresie oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Zadania problemowe dotyczące narkomanii i sposób ich realizacji

1. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i środków odurzających,

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i uzależnienia od środków odurzających. W szczególności poprzez przeprowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii i używania środków odurzających oraz substancji psychoaktywnych,
- 5) wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do dzieci i rodziców,
- 6) wspomaganie działalności szkół w dziedzinie profilaktyki narkomanii.

2. Zadania te będą realizowane przez:

1. Wspieranie szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych.
2. Dofinansowanie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania narkotyków.
3. Prowadzenie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, wystaw.
4. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element psychologiczny stanowiący alternatywę wobec używania narkotyków.
5. Rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień.
6. Współpracę z organizacjami służącymi rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Podmioty realizujące:

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Pedagodzy szkolni i nauczyciele
3. Urząd Miasta i Gminy w Młynarach.

I. Zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” przysługuje wynagrodzenie obejmującej jednocześnie zwrot kosztów podróży w wysokości:

1. Przewodnicząca M-GKRPA – 150,00 zł,
 2. Zastępca Przewodniczącej M-GKRPA- 150,00 zł,
 3. Sekretarz M-GKRPA – 150,00 zł,
 4. pozostali członkowie komisji – 120,00 zł za:
 - a) udział w jednym posiedzeniu komisji lub
 - b) przeprowadzenie kontroli punktów 3 sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w programie.
1. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1 przysługuje, jeżeli członek komisji uczestniczył w całym posiedzeniu to znaczy od jego otwarcia aż do czasu zamknięcia przez

przewodniczącego komisji, oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzonych w jednym dniu.

2. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia lub podpis na protokole przeprowadzonej przez komisję kontroli.
3. Wydatki na wynagrodzenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi określonych w niniejszym programie

II. Preliminarz wydatków i dochodów na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Profilaktyki Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI		
Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA WYDATKÓW W ZŁ
I	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU	24 900,00
	1. Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.	19 900,00
	2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych.	5 000,00
II	UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ	21 400,00
	1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy domowej.	5 000,00
	2. Dofinansowanie artykułów w kwartalniku „Prosto z Młynar” dot. przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy.	13 400,00
	3. Uzupełnienie wyposażenia placówek i klubów w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą.	3 000,00
III	DOFINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ I INFORMACYJNEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY	11 000,00

	W ZAKRESIE DZIAŁANIA PRZECIWIW ALKOHOLIZMOWI	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego realizowanego w formie obozów, kolonii, półkolonii organizowane przez placówki oświatowe i organizacje pozarządowe dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe. 2. Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży połączonych z profilaktyką antyalkoholową. 	<p>8 000,00</p> <p>3 000,00</p>
IV	WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI I STOWARZYSZEŃ REALIZUJĄCYCH ZADANIA ZWIĄZANE Z ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I SPOŁECZNYCH	6 100,00
1.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Zakup materiałów dla policji (kontrola placówek handlowych oraz wyjazdy do rodzin z problemem uzależnienia). 3. Opłaty za badania biegłych. 4. Opłaty za wnioski złożone w Sądzie o przymusowe leczenie. 	<p>300,00</p> <p>5 000,00</p> <p>800,00</p>
V	PROWADZENIE PROFILAKTYKI DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	27 000,00
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie programów profilaktycznych 2. Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych organizowanych przez: <ul style="list-style-type: none"> – Szkoły podstawowe – Kluby Sportowe, Ośrodek Kultury – Sołectwa – Stowarzyszenia i inne 3. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych (festyny, konkursy) promujących życie bez alkoholu 	<p>15 000,00</p> <p>6 000,00</p> <p>6 000,00</p>
VI	KONTROLOWANIE I PRZESTRZEGANIE ZASAD OBROTU NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI	567,73
	– opracowanie planu i trybu kontroli sklepów i placówek gastronomicznych	567,73

	<ul style="list-style-type: none"> – delegacje na kontrolę placówek handlowych – współpraca z policją i strażą pożarną w zakresie wychowania w trzeźwości – współpraca z policją i sołtysami <p>Kontrola rynku napojów alkoholowych, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu nieletnim</p>	
VII	KOSZTY POZOSTAŁE	13 260,00
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Płace członków GKRPA 2. Zakup publikacji, czasopism 3. Zwrot kosztów podróży służbowych 	<p>11 000,00</p> <p>260,00</p> <p>2 000,00</p>
RAZEM:		104 027,73
	ZWALCZANIE NARKOMANII	
Lp.	NAZWA ZADANIA	KWOTA WYDATKÓW W ZŁ
I	Prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych	1 000,00
II	Konkursy tematyczne (zakup nagród)	400,00
III	Zakup ulotek i materiałów tematycznych	600,00
IV	Organizacja zajęć profilaktycznych dla rodziców pod nazwą „Jak chronić dziecko przed narkomanią”	3 000,00
RAZEM:		5 000,00
OGÓŁEM:		109 027,73

Dopuszcza się przesunięcia wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami w ramach zatwierdzonych programów. Z poprzedniego roku budżetowego pozostała kwota do wykorzystania w wysokości 21 027,73 zł na zakup materiałów i usług w ramach prowadzonych działań w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii.

PLANOWANE DOCHODY W ROKU 2022
Wyszczególnienie
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 88 000,00
Niewykorzystane wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 roku ujęte jako przychody niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym

budżetu wynikające z rozliczenia wydatków i dochodów nimi finansowanych związanych z zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach **21 027,73**

WYDATKI W 2021 ROKU

W 2021 roku wydano łącznie 81 624,34 zł na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Na poniesione wydatki składały się jak niżej:

- a) zakup materiałów i wyposażenia o wartości 25 040,72 zł:
 - o materiały profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych- 2 000,00 zł,
 - o paczki profilaktyczne dla dzieci Szkół Podstawowych- 16 400,00 zł,
 - o paczki profilaktyczne dla dzieci z Przedszkola- 4 375,00 zł,
 - o komentarz do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- 143,10 zł,
 - o zakup ulotek profilaktycznych- 500,00 zł,
 - o nagrody dla dzieci na konkurs „Bezpieczeństwo widziane oczami dziecka - 1 000,00 zł,
 - o benzyna na transport osoby uzależnionej do placówki terapeutycznej- 124,95 zł,
 - o artykuły spożywcze na Wigilię dla rodzin z problemami alkoholowymi - 497,67 zł,
- b) podróże służbowe krajowe- 569,38 zł,
- c) diety członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 6 090,00 zł,
- d) szkolenia członków Miejsko- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 8 648,00 zł,
- e) zakup usług pozostałych- 41 276,24 zł:
 - o prowadzenie punktu informacyjno- konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym- 16 500,00 zł,
 - o dofinansowanie przygotowania i wydania artykułów w kwartalniku „Prosto z Młynar” dot. przeciwdziałania alkoholizmowi- 13 257,24 zł,
 - o spektakl profilaktyczny dla dzieci z okazji Dnia Dziecka dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej w Młynarach oraz Szkoły Podstawowej w Błudowie- 7 000,00 zł,
 - o diagnoza profilaktyczna przeprowadzona na terenie Miasta i Gminy Młynary - 3 599,00 zł,
 - o opinia biegłego psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu- 660,00 zł,
 - o publikacja „Świat Problemów” - 260,00 zł.

Uzasadnienie

Program profilaktyki opracowano spełniając wymogi ustawowe tj.:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 4 ust. 2 ustawy (t.j. Dz. U z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.),
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii art. 10 ust. 3 (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 2050), które zobowiązują Radę Gminy do podjęcia uchwały w sprawie określenia zadań do realizacji z zakresu problematyki uzależnień w postaci gminnych programów,
3. Ustawy o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. Z 2021 r. poz. 1956 ze zm.),
4. Narodowego Programu Zdrowia (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025 (t.j. Dz. U. Poz. 642 z późn. zm.).